

børkelig Skib, Penge, og Lidskilde kan bringes i en saadan Tilstand, at det kan flyde, og saa kan det maaske komme i Dokken (En Stemme: Det er for stort). Ja, det er ogsaa muligt, at det oprindeligt er bygget saa stort, at det ikke kan komme i Dokken, men saa kan der maaske tages Lidt af, og saa kan man mulig vente, at det kan komme i Dokken. Nu det, der er taget af „Helgoland“ er tilstrækkeligt, veed jeg ikke, men det nye Skib er 6 Tommer smallere. Maaske har man havt en Jølelse af, at det dog ikke kan komme der. Det faae vi nu at se til den Tid, Skibet kan flyde. Saa længe det ikke kan flyde, er det jo ikke værdt at tale om, hvorvidt det kan komme i Dokken. Altsaa et Aar efter, at vi have bygget „Helgoland“, Aaret efter, at vi have fastholdt Helgolandstypen, med det samme Artilleri og de samme Dimensioner, kommer der et nyt Forslag om et Skib, som man siger har meget nær de samme Dimensioner som „Helgoland“, et Skib, der skal ligne „Helgoland“, et Skib af „Helgolands“ Klasse, men som dog ikke staar i saa nær Forbindelse med det, at vi have turdet udtrykke det ganske bestemt, og derfor siges det, at det skal være et Skib af meget nær samme Dimensioner som „Helgoland“. Dette „meget nær“ antager jeg hentyder til disse 6" mindre, og det er muligvis Hensynet til Dokken, der her er gjort gjældende. Men dette skal jeg ikke komme nærmere ind paa. Forøvrigt ligner Skibet ikke „Helgoland“, thi „Helgoland“ havde en 12" s Kanon og Næsten 10" s, medens dette Skib skal have 4 12" s foruden lettere Kanoner; fremdeles er „Helgoland“ et Kasematiskib, hvad dette ikke er, men det er forsynet med aabne Laarne, hvori Kanonerne staa, altsaa et helt andet Slags Skib. Man faar det Indtryk her, at Marinebestyrelsen paa dette Punkt er kommen tilbage til den Grundfætning, som den udtalte i en Erklæring, der findes meddelt i Betænkningen til Finantsloven 1875—76, hvori det hedder, at det kraftige Artilleri i høi Grad maa siges at opveie den Beskyttelse, som Pantseret giver, saa at man, naar man har Valget imellem Pantser og Artilleri, i høi Grad maa foretrække det sidste og bør offere Pantseret for at faae et kraftigt Artilleri; det er dette sidste, der er Hovedsagen. Det staar i Betænkningen over Finantslovsforlaget for 1875—76 Side 531 — der staar her i Betænkningen Pag. 134, men det er urigtigt — „at man er tilbøjelig til at dele den Anskuelse, at Fordelene ved det langt kraftigere Artilleri rigeligt ville overveie Ulemperne ved dets mindre gode Beskyttelse“. Dette er man nu, antager jeg, kommen tilbage til igjen, men de Herrer maa ikke tro, at man i Almindelighed er kommen tilbage hertil. Det er kun med Hensyn til Pantserfibe, at man synes at være kommen tilbage til at lægge mindre Vægt paa Pantseret, men mere Vægt paa Artilleriet. Der- som derimod de Herrer tro, at man med Hen-

syn til upantrede Skibe og de Bevillinger, som dertil ere forlangte, skulde hylde den samme Grundfætning, at det kommer mere an paa Artilleriet end paa Pantseret, saa ville de tage fejl, og jeg skal oplyse, at man der gaar i den stik modsatte Retning. Det er kun med Hensyn til de egentlige Pantserfibe, at man lægger mindre Vægt paa Pantseret; med Hensyn til de egentlige Artillerifibe lægger man Vægt paa Pantseret, og lader Artilleriet være Artilleri. Dette skal jeg tillade mig næiere at bevise, naar jeg kommer til at omtale de pantrede Kanonbaade. Jeg tror ikke, at det er for stærkt sagt, naar man i Betænkningen har tilladt sig at betegne dette som fælende. Mindretallet har ikke været ganske tilfreds hermed; jeg forstaaer forøvrigt ikke ganske, hvad Mindretallet mener med sin Udtalelse, naar det skriver, at det ikke kan opfatte en saadan Tvivl, naar der skal skrives til Paabegyndelse af et saa vigtigt Værk, som en Følde. Om Eftertrykket ligger paa „Værk“ eller paa „Følde“, veed jeg ikke. Vi kunne ikke Andet end bestemt fastholde vor Udtalelse om, at der fremdeles fælles fra Administrationens Side. Efter en saadan Usikkerhed med Hensyn til Pantserfibes Bygning og den Vej, man vil følge, tror jeg, at der allerede af den Grund er meget lidt Anledning for Thinget til at gaa ind paa Bevillinger af den Natur. Men disse Betæneligheder forsøges i meget høi Grad, naar vi tage Hensyn til adskillige andre Ting, som jeg skal tillade mig at henlede Opmærksomheden paa. Det første er Torpedoernes Betydning, den Udvikling, Torpedoerne have faaet i de senere Aar, og den umaadelige Fare, der er for ethvert, endogsaa meget svært Pantserfibe i Torpedoernes Udvikling, er vistnok ikke tilstrækkelig taget i Betænkning; men, inden vi offere Summer, der kunne gaa op til en uberegnelig Høide — man kan ikke engang sige, hvor høit Udgifterne dertil ville stige — tror jeg, at det maa være ønskeligt noget mere at gjøre det til Gjenstand for Overveelse, hvilken Betydning Torpedoerne have navnlig for Pantserfibe. Der har i saa Henseende været foretaget skandinaviske Prøver i Karlskrona for et Aar eller halvandet siden, og jeg tror, at dersom Krigs- og Marineministeren vilde meddele os Rapporten om disse Prøver, vilde det have, sin Interesse for Udvalget og vistnok ogsaa for Medlemmerne her i Thinget at blive bekendte med disse Prøvers Udfald. Dette har vist ikke været meddelt Thinget, — muligvis tager jeg dog fejl heri, — men jeg tror i ethvert Tilfælde, at det under de nærværende Forhold, da man skal tage Beslutning i langt alvorligere Grad end tidligere om at gaa ind paa Pantsersystemet som Grundlag for vore Nybygninger, vil være af Betydning at lære disse Prøver at kjende. Jeg har en Gang set en Tegning af en Skibsbund, der havde været udsat for disse Torpedosprengninger i Karlskrona, og den saae i den Grad be-